

Smålund
Kinnaröd
Almqvists papp
3/11 1920

4175

3/11 95. Olof Thaler
föreläsning
Ber. av Augusta Lindqvist
Född 1854 i Almqvists

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

Bröllop,

Bröllop varade i dagarna tre.

Man hjälptes åt med att smycka gården med äreportar och göra riktigt fint. Man band ihop två stora fina björkar upptill till en äreport och sedan smyckades den med kran-
sar av blommor och grönt. Till bröllopet skulle släkten och byalaget bjudas. Moran och bonden och de största barnen fingo vara med. Man skrev brev och bjöd dem, och så skickade man en dräng eller piga att gå omkring och lämna dessa brev.

När min svärfar gifte bort äldsta dottern var det en hundra personer med på bröllopet. Gästerna kommo redan tidigt på morgonen, vid 9 - 10 skulle alla vara samlade. Då fick man först litet förtäring. Kaffe och dopp och brännvin. Svärfar brände själv.

Skriv endast på denna sida! Forts.

Bruden var klädd i gammaldags dräkt med långsläpkjol, då slapp man att se, vad hon hade under, då hon böjde sig ned, som nu. Hon hade slöja och brudkrona. Först skulle brudparet hälsa på alla gästerna. På en del ställen följde tärnor och marskalkar med brudparet till prästen, på andra däremot, kom prästen hem till bröllopgården, då fick han sig ju på samma gång ett gille. När de varit och tagit ut lysning skjöts det 15 - 30 skott om det var något med det. Det var en gammal sed, och även när de varit och blivit vigda skulle det skjutas. De som sköts skulle sedan in och ha traktering. När brudparet reste till prästen brukade de fara vid 11-tiden och vara tillbaka vid 1-tiden. Då skulle man först ha kaffe och dopp och sedan skulle man äta och supa till långt fram på morgonen. Som förning till ett bröllop brukade man ha med sig: Siktakakor, pannkakor, sötostgröt och några kannor mjölk. Hos svärfar slaktades 6 får och 1 oxe till bröllopet. Där bakades en 5 - 6 bak. En utav släktingarna eller nä-

forts.

gon annan väl anförtrodd skulle vara värd. Han skulle se till allt med flaskor och mat, ibland kunde det vara 3-4 värdar. På bröllopet dansades det mycket efter musik av fiol och dragspel. Den som fick äran att dansa brud-dansen med bruden skulle betala 10 riksdaler. Det skulle vara den som var bäst känd. Man dansade mest vals och polka, och därmed höll man på tills långt fram på natten. Då gick man till sängs, men man hade ju inte några riktiga sängplatser till alla gästerna, utan de flesta fingo bara ligga på en bunta halm. Följande dag fortsattes festligheterna. Man började med att äta, och så fick man en jök till maten. Sedan fortsatte man liksom föregående dag med att dansa och spela och så spelade man kort. 2:dra och 3:je dagen fingo grannarnas barn vara med. 3:je dagen gjorde man slut på gillet.

Småt

Kinnerwall 2. d.

Almströms 1. m.

Appl. in 1930.

4175

Appl. O. Thulin

Jönköping

Ben. Aug. Rindtz

född 1854 i Almströms

Tomten.

Det påstods vara bra att ha en tomte. En sådan hade de hos Silvernissens i Bjälehulta by. Denne var en rik och förmögen gubbe. Julottan skulle tomten ha mat, han skulle ha utav alla sorters julmat. Det skulle antingen moran eller pigan sätta ut till honom i säboden. Tomten tog från den ene och gav åt den andre.

För en 50 - 60 år sedan fanns en tomte på ett ställe som hette Knapatorpet. Bonden i gården hette Samuel. Man låste aldrig farstudörrarna, för att tomten skulle kunna gå och komma, när han ville. En kväll hade pigan varit ute och sprungit. När hon kom hem glömde hon sig och låste dörren. En stund efteråt hörde moran, Botel, som

Skriv endast på denna sida!

forts.

låg vaken, att det knackade på dörren. Hon ropade då på pigan: "Har du nu stängt dörren, som du ej får lov till. Skynda dig upp och öppna!" Pigan rusade upp. Därutanför dörren stod en tomte med en stor mjölsäck och var mycket arg. Han gick in och kastade säcken i mjölbingen så att hela byggningen skakade. Det var sällan de fingo se honom.

Önmassgille.

Detta skulle hållas första maj.

Då samlades hela byalaget. Endast karlar fingo vara med.

Bonden större söner och så den gårdens drängar där gillet

skulle hållas blevo också bjudna. Det gick i tur och ord-

ning från bonde till bonde vem som skulle ha gillet. Det

borjade vid middagstiden och sedan söps det och kalasades

det dygnet och den natten. Det var på den gård, som by-

önen var, som gillet skulle hållas.

Först skulle det ätas och så bjöds

på brännvin och gök och gök med flera supar i. Sedan skul-

le de gå och se på skörden och hur onen var född. Det kos-

tade 1:50 för var so och de pengarna fick bonden behålla

Skriv endast på denna sida!

forts.

och göra gille på.

Vid tretiden började man äta igen sedan alla samlats och man jökats om. Maten brukade vara: smör, bröd, ost och pannkaka (de bakes av risgrynsgröt) sötost och och gröt, potatis och kött och formgröt (risgrynsgröt i form), lutfisk och allt vad som för övrigt fanns på landet.

Det pratades och spelades kort. Femkort och bondtolva var det vanligaste. Man spelade både om pengar och utan. Somliga sjöngo och gjorde bondlekar, gubbarna tog sig en hoppsan ibland med bondmorän och pigorna på gården. För övrigt så diskuterades kor och oxar. Var det ett stort byalag, så gick det åt en tjugo liter brännvin, många söpo sig så fulla, att de måste stanna över till följande dag.